

Marzec 2016 - numer 17

NEWSLETTER

<http://urban-intergroup.eu>

"Niegdyś pełniłem funkcję ambasadora na Litwie, w Arabii Saudyjskiej, w Finlandii oraz w Kuwejcie. Zeszłego roku, praktycznie z dnia na dzień zostałem mianowany holenderskim wysłannikiem ds. miejskich. Moim zadaniem jest przekonanie 28 państw członkowskich, instytucji oraz interesariuszy - łącznie 38 partnerów - aby zatwierdzili tekst Paktu Amsterdamskiego, w czasie obecnej prezydencji holenderskiej w UE. Jeżeli uda mi się zrealizować cały plan, Pakt ten zostanie podpisany 30 maja 2016 roku i zainicjuje wdrożenia agendy miejskiej EU. Następnie, kolejną przeszkodą do pokonania będzie, sformalizowanie oraz skon-

solidowanie wniosków zawartych w Pakcie, poprzez zaaprobowanie konkluzji Rady do Spraw Ogólnych w dniu 21 czerwca. Jeżeli obydwa cele zostaną zrealizowane, będę w rzeczywistości szczęśliwym wysłannikiem ds. miejskich.

W skrócie, celem agendy miejskiej EU jest zmaksymalizowanie udziału miast w realizacji europejskich celów, poprzez skupienie się na tworzeniu lepszych przepisów prawnych, przystępnym dostępie do finansowania oraz lepszej wymianie wiedzy. Dotyczy to obszarów miejskich, przy oczywistej ścisłej współpracy z otaczającymi je obszarami wiejskimi. Miasta powinny być zatem lepiej i wcześniej zaangażowane w kształtowanie kierunków polityk i prawodawstwa UE. Prawodawstwo unijne ma duży wpływ na sprawy obszarów miejskich! Agenda miejska UE nie ma na celu tworzenia nowych reguł, a raczej dążenie do bardziej efektywnego i lepiej skoordynowanego wykorzystania zasad już istniejących.

Jak stwierdził podczas styczniowego posiedzenia Komisji REGI Ronald Plasterek, holenderski Minister ds. wewnętrznych oraz relacji w Królestwie, Parlament Europejski przez lata był kluczowy w promowaniu i wspieraniu rozwoju agendy miejskiej UE. Co więcej, jak słusznie zauważyła Kerstin Westphal na łamach listopadowego newslettera, prezydencja holenderska jest po tej samej stronie. Jednakże prezydencja jest instrumentem krótkotrwałym. Po 1 lipca będziemy musieli odejść i obserwować jak agenda będzie w przyszłości funkcjonować, także w przyszłych latach. Agenda miejska jest oczywiście projektem europejskim i jego trwałość jest kluczem. W ciągu ostatnich miesięcy zauważyłem początkowe wahania i wątpliwości związane z agendą miejską UE, ale prace nad Paktem z czasem skonsolidowały wsparcie, a nawet entuzjazm. Chcielibyśmy wykorzystać nadarżającą się chwilę. Jestem pewien, że agenda miejska UE może liczyć na nieprzerwalne wsparcie ze strony Intergrupy URBAN."

Nicolaas Beets

Holenderski wysłannik ds. miejskich

Głos Intergrupy URBAN

SPOTKANIE

Wysłuchanie Komisji REGI i COTER na temat agendy miejskiej UE

Członkowie Intergrupy URBAN wzięli aktywny udział w wysłuchaniu na temat agendy miejskiej UE, zorganizowanym wspólnie przez Komisję Rozwoju Regionalnego Parlamentu Europejskiego (REGI) i Komisję Polityki Spójności Terytorialnej i Budżetu Europejskiego (COTER) Komitetu Regionów. Spotkanie to było dyskusją pomiędzy ekspertami i praktykami na temat Paktu Amsterdamskiego i przyszłego rozwoju europejskiej polityki miejskiej.

W swojej wprowadzającej prezentacji profesor **Michael Parkinson** z Uniwersytetu w Liverpoolu, dokonał podsumowania ostatnich 20 lat działań na rzecz rozwoju miast. Wyjaśnił on także cel rzeczywistej europejskiej polityki miejskiej. W podsumowaniu podkreślił potrzebę pogodzenia polityki regionalnej UE w kontekście rozwoju nowej europejskiej polityki miejskiej. Polityki te powinny być uzupełniające, a koncepcja "miasta-regionu" mogłaby pogodzić obydwie polityki.

Iskra Mihaylova (ALDE, Bułgaria), przewodnicząca parlamentarnej Komisji REGI, powiedziała w trakcie spotkania: "Mocno wierzę, że Parlament Europejski, razem z innymi instytucjami UE, rządami oraz lokalnymi i regionalnymi podmiotami, odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu nowego miejskiego paradygmatu". **Raffaele Cattaneo** (EPL, Włochy), przewodniczący Komisji COTER, z zadowoleniem przyjął wysiłki rozwoju agendy miejskiej UE zapowiedziane przez holenderską

Michael Parkinson z Uniwersytetu w Liverpoolu podkreślił potrzebę pogodzenia polityki regionalnej UE w kontekście rozwoju nowej europejskiej polityki miejskiej.

prezydencję. Podkreślił on jednakże, że "kluczowym jest, aby agenda miejska UE wyszła poza szczebel międzyrządowy i aby była powiązana z Programem lepszego stanowienia prawa". Powiedział on również, że w jego ramach objęte powinno być także wykorzystanie terytorialnych i miejskich analiz wpływu.

To pierwsze wysłuchanie REGI-COTER było kontynuacją wspólnego oświadczenia "Wobec Paktu Amsterdamskiego" podpisanego przez przewodniczących obu Komisji 13go października z okazji odbywających się Open Days 2015 r.

URBAN Spotkania i wydarzenia

COP21

Zrównoważony transport miejski popularnym tematem

Raport **Karimy Delli** (Zieloni/EFA, Francja) nt. zrównoważonej mobilności w miastach ma na celu przekierowanie transportu miejskiego w stronę zrównoważonych form transportu, które stawiają czoła wyzwaniom XXI wieku takim jak: ochrona klimatu, zdrowie i środowisko, jak również promowanie dostępu do transportu dla wszystkich.

Sprawozdawczyni tłumaczy: "W czasie, gdy walka z globalnym ociepleniem jest ogólnościowym wyzwaniem, fakt, że samochód odgrywa główną rolę w naszych podróżach blokuje poniekąd Unię Europejską

w odgrywaniu w pełni jej roli. Podczas, gdy niektóre sektory takie jak rolnictwo, czy przemysł znacznie ograniczyły emisje gazów cieplarnianych, sektor transportu zwiększył jego produkcję aż o 30% od roku 1990. Sam sektor transportu odpowiada za prawie jedną piątą emisji gazów cieplarnianych w Unii Europejskiej, głównie pochodzących z ruchu drogowego. Aby osiągnąć cele emisyjne do roku 2030, Unia Europejska musi odwrócić ten trend przede wszystkim w miastach, które do roku 2050 będą zamieszkiwane przez aż 80 % całej populacji.

Oddanie przestrzeni i infrastruktury wszystkim obywatelom

Istnieje zagrożenie społeczne! Mobilność jest warunkiem wstępnym, aby ludzie mogli uczestniczyć w życiu miasta. Jednakże mobilność stała się czynnikiem nierówności. W roku 2016 zdecydowanie za dużą część mieszkańców Europy musi spędzać większą część swojego czasu oraz budżetu na przemieszczanie się. Niektóre osoby nie mają żadnego dostępu do transportu z powodu braku środków.

Istotnym jest, aby zaangażować w dostęp do infrastruktury i konsultacje nt. transportu miejskiego obywateli UE, operatorów transportu towarowego i pozostałych interesariuszy, po to, aby planowanie, rozwój i proces decyzyjny stały się przejrzyste dla wszystkich.

Parlament uważa, iż rozwój planów zrównoważonej mobilności w miastach (SUMP) powinien być ważnym elementem w finansowaniu przez UE projektów w dziedzinie transportu miejskiego. Plany te mają szczególną rolę do odegrania w osiągnięciu celów UE dotyczących emisji CO₂, hałasu i zanieczyszczenia powietrza, czy zmniejszenia liczby wypadków.

Poprawa stanu środowiska, jakości życia i zdrowia

Zauważalne jest także zagrożenie zdrowia publicznego! Według ONZ do roku 2050 zanieczyszczenie będzie stanowić główną przyczynę zgonów na świecie.

Główne europejskie miasta przyzwyczały się do piku zanieczyszczeń, a corocznie ok 430 000 przedwczesnych zgonów jest wywołanych drobnymi cząsteczkami wydzielanymi głównie przez silniki diesla. Aby zapobiec plądze tego zjawiska, UE musi przyjąć ambitne cele na wszystkich szczeblach podejmowania decyzji. Stąd też, priorytetem powinny być projekty SUMP oparte na czystych środkach transportu takich jak tramwaje, koleje liniowe, rowery, a także wspólne korzystanie z samochodów. Równolegle powinno się zwiększyć intermodalność, czyli sprawne przejście pomiędzy poszczególnymi rodzajami transportu. Dlatego właśnie dążymy do podwojenia sieci transportu publicznego do roku 2030.

W raporcie zachęcamy również do ambitnego zwiększenia użytkowania rowerów w obszarach miejskich do roku 2030, a także corocznych obchodów "niedzieli bez samochodu" w całej UE.

Musimy zagwarantować, że normy stężeń zanieczyszczeń powietrza nie przekroczą

Karima Delli MEP (Zieloni/EFA, Francja) jest autorem raportu, który ma na celu przekierowanie transportu miejskiego w stronę zrównoważonych form transportu.

poziomu norm ustalonych przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

Parlament Europejski wskazuje na potrzebę całościowego podejścia do problemu zanieczyszczeń powietrza w europejskich miastach. Wzywamy Komisję Europejską do przedsięwzięcia skutecznych działań, celem przestrzegania dyrektywy w sprawie jakości powietrza, zwłaszcza poprzez ustanowienie ram czasowych dla wdrożenia przepisów dotyczących emisji spalin w warunkach rzeczywistych.

Oszczędność energii i ochrona klimatu

Mamy również do czynienia ze stanem zagrożenia klimatu. Aby osiągnąć cele UE w zredukowaniu emisji gazów cieplarnianych o 60% do roku 2050, raport wzywa Komisję, państwa członkowskie i władze lokalne do stopniowego ograniczenia do połowy samochodów benzynowych w miastach do roku 2030 i do ich całkowitego zaniku do roku 2050. Alternatywne paliwa są rozwiązaniem. Do ich produkcji potrzeba nowych technologii takich jak biopaliwa drugiej i trzeciej generacji, czy wodór uzyskiwany np. ze źródeł odnawialnych.

Tworzenie bardziej zrównoważonej i bezpiecznej mobilności w miastach

W moim raporcie podkreśliliśmy wagę inteligentnych systemów transportowych (ITS), które stanowią okazję do uczynienia mobilności bezpiecznej, bardziej wydajnej, płynnej, a także przyjaznej środowisku.

Istnieje zagrożenie życia uczestników ruchu

drogowego! Skupiając się tylko na samochodach, aktualny model mobilności może stanowić zagrożenie dla życia: rocznie, prawie 42 000 zgonów jest powodowanych przez wypadki drogowe w Europie, pociągając za sobą szacowany koszt 45 miliardów euro.

Dlatego też wzywam państwa członkowskie i władze lokalne do rewizji przed 2020 r. systemu zarządzania bezpieczną prędkością i wprowadzenia stref o niskiej emisji zanieczyszczeń.

Nie zapominajmy o towarach, których transport niesie za sobą zatory i problemy środowiskowe. Nadszedł więc czas, aby zainicjować europejski przewoźny plan naprawczy.

Podczas gdy zrównoważona na mobilność w miastach wymaga inwestycji dla dobra interesu publicznego, proponowałabym przydzielić znaczący podział dochodów z Eurowiniet na polepszenie mobilności miejskiej, zgodnie z

zasada „zanieczyszczający płaci”.

Liczymy na działania Komisji przy inwestowaniu w projekty badawcze i innowacje związane z transportem miejskim, poprzez program ramowy w zakresie badań i poprzez Europejski Strategiczny Fundusz Inwestycyjny (EFIS).

Zmierzmy się zatem z rzeczywistością: alternatywny sposób mobilności jest nie tylko możliwy, ale jest on niezbędny. Każdy system transportu musi być widziany przez pryzmatu zrównoważonego rozwoju. Oznacza to stałe poszukiwanie równowagi pomiędzy wpływami społecznymi, środowiskowymi i gospodarczymi na transport oraz pomiędzy potrzebami aktualnej generacji i przyszłych pokoleń.

Raport ten stanowi pierwszy krok w refleksji nad mobilnością, która przyczyni się do lepszej jakości życia w miastach przyszłości.

NAGRODA

Prezentacja nagrody UE w dziedzinie architektury współczesnej

Czwartego lutego w Strasburgu członkowie Intergrupy URBAN mieli okazję dowiedzieć się czegoś więcej na temat Nagrody Unii Europejskiej w dziedzinie architektury współczesnej. Nagroda im. Mies van der Rohe'a jest przyznawana co 2 lata jako uhonorowanie wybitnych europejskich projektów architektonicznych. Prezentacja unijnej nagrody w dziedzinie architektury współczesnej i jej potencjalnego wkładu w polityki unijne była przedstawiona przez przedstawicielkę Komisji Europejskiej **Monice Urian**, DG ds. Edukacji i Kultury, Program Kreatywna Europa. Uczestnicy spotkania zapoznani się z ogromnym rozwojem nagrody od momentu jej utworzenia. W prezentacji została przedstawiona rola unikatowego archiwum z wszystkimi nominowanymi projektami, jak również całej sieci organizacyjnej nagrody. W praktyce kandydaci do nagrody są proponowani przez szeroką grupę niezależnych ekspertów z całej Europy, jak również przez stowarzyszenia Rady Architektów Europy oraz inne krajowe stowarzyszenia architektoniczne.

Budynek filharmonii szczecińskiej otrzymał nagrodę UE w dziedzinie architektury współczesnej im. Mies van der Rohe w 2015 r.

W czasie dyskusji eurodeputowani szczególnie docenili zebrane dane nt. aktualnych trendów współczesnej architektury, które pokazują m.in. typy ostatnio wybudowanych i zaprojektowanych budynków w Europie. Podsumowując spotkanie, uczestnicy zastanawiali się jak w przyszłości nadal rozwijać tę wyjątkową inicjatywę UE i jak ją połączyć z tworzeniem polityk unijnych.

Nagroda Unii Europejskiej w dziedzinie architektury współczesnej im. Mies van der Rohe'a została utworzona w 1988 r. wspólnie przez Komisję Europejską i Fundację Mies van der Rohe'a w Barcelonie. Aktualnie jest ona wspierana przez Programy Kreatywna Europa. Jest to najbardziej prestiżowa nagroda architektoniczna dla zakończonych budowli w Europie. W ubiegłorocznej edycji nagrody, w 2015 r, zanotowano 420 nominowanych, wyselekcjonowanych projektów, z których to członkowie jury wyłonili 40 prac. 5 finalistów rywalizowało o główną nagrodę, a jeden "Młody Architekt" został wybrany do otrzymania specjalnego wyróżnienia. Zwycięzcą zeszłorocznej edycji 2015 roku został budynek filharmonii szczecińskiej w Polsce. Nagroda Architektoniczna dla Młodych Talentów (YTAP) została ogłoszona we wrześniu 2015 roku. Nagroda ta będzie wyróżniała najlepszy architektoniczny projekt magisterski w Europie.

Patrząc w przyszłość

Wydarzenia o tematyce miejskiej

Intergrupa URBAN wraz z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym organizują wspólną konferencję **„Jak europejskie miasta mogą poradzić sobie z obecnym kryzysem migracyjnym?”** Konferencja ta odbędzie się w środę 6 kwietnia w godzinach 14.00- 17.00 w biurze EBI w Brukseli, Rond Point Schuman 6.

EU 2016 W kwietniu i maju miasto Amsterdam będzie gospodarzem ważnych wydarzeń w ramach **prezydencji holenderskiej**:

- 14 kwietnia: wydarzenie poświęcone innowacjom miejskim 2016
- 21 kwietnia: spotkanie prezydentów europejskich stolic
- 30 maja: konferencja miast i regionów (CoR)
- 30 maja: nieformalne spotkanie ministrów odpowiedzialnych za sprawy miejskie (przyjęcie Paktu Amsterdamskiego)

@cecmr | #CEMR2016 | www.CEMR2016.eu

Możesz dołączyć do przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych z całego kontynentu jak również poza nim z okazji **Kongresu Rady Gmin i Regionów Europy** w Nikozji na Cyprze. To duże wydarzenie związane z polityką miejską będzie miało miejsce od 20 do 22 kwietnia pod hasłem **„Jutro zaczyna się dzisiaj! Lokalna i regionalna wizja Europy 2030”**. Odbędzie się 30 sesji w ramach 7 tematów, które wpływają na codzienne życie obywateli oraz lokalną politykę publiczną. *Więcej informacji: www.cemr2016.eu*

Inni o Intergrupie

Energy cities chce uczestnictwa władz lokalnych w zarządzaniu Unią Energetyczną

energycities

WHERE ACTION & VISION MEET

Rok 2016 jest rokiem Paktu Amsterdamskiego, ale nie tylko! Do końca roku fundamentalne przepisy prawne w dziedzinie energii zostaną poddane przeglądowi otwierając tym samym nowe możliwości obszarom miejskim. Z okazji „urodzinowego przemówienia” nt. Unii Energetycznej, sam komisarz **Šefčovič** zaznaczył, iż istniejąca infrastruktura miejska powinna bardziej przyczyniać się do „oddziaływań środowiskowych i społecznych”, „rozwijania nowych kwalifikacji” oraz „tworzenia lokalnych miejsc pracy”.

Jeśli „złapiemy go za słowa”, powinno się to w pełni przełożyć na zrównoważenie ról różnych podmiotów, a w konse-

wencji rola władz lokalnych powinna być bardziej brana pod uwagę na poziomie krajowym, w szczególności w zarządzaniu Unią Energetyczną. To dzięki niej państwa członkowskie powinny stworzyć krajowe plany w zakresie energii i klimatu (NECPs). Razem z 5 000 miast w całej Europie, które podpisały Porozumienie Burmistrzów i stworzyły plany działania na rzecz zrównoważonej energii (SEAP), Energy Cities będzie bardzo uważnie przyglądać się, w jakim zakresie krajowe plany NECP i SEAP są komplementarne! Zgodnie z agendą miejską, trójwymiarowa wizja przyszłości energetycznej Energy Cities przewiduje wzmocnienie władz lokalnych. Ponieważ Intergrupa URBAN jest od dawna sprzymierzeńcem Porozumienia Burmistrzów, oczekujemy na kontynuację owocnej współpracy.

KONTAKTY

Jan Olbrycht - ASP 12E102 - jan.olbrycht@europarl.europa.eu - tel.: +32 (0)2 28 455 11
Agnes Jongerius - ASP 11G173- agnes.jongerius@europarl.europa.eu - tel.: +32 (0)2 28 456 99
Karima Delli - ASP 04F151 - karima.delli@europarl.europa.eu - tel.: +32 (0)2 28 453 62
Lambert van Nistelrooij - ASP 08E206 - lambert.vannistelrooij@europarl.europa.eu - tel.: +32 (0)2 28 454 34
Peter Simon - ASP 12G158 - peter.simon@europarl.europa.eu - tel.: +32 (0)2 28 455 58